

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/2 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 3 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/2 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/2 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oră 6 cr.,
a treia-oră 5 cr., și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Poplice Nr. 15.

Se prenumără și la poște și la librării.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscrise nu se înapoiază

Numele singuratici la 5 cr. se vînd în Sibiu: la librăria „Tipografiei”, societate pe acțiuni și la librăria L. Michaelis, strada Cîsnădiei, 27. — În Alba-Iulia: la librăria Weisz Bernat „la loterie”

Judecătorii cu jurați.

(I.)

(bvp.) Angliei îi revine meritul de a fi pus *antîi* în aplicare și în activitate judecătorești cu jurați. Ea a deschis calea în justiție pe seama sentimentului, pe seama *inimei*. În forma lor de astăzi judecătorii cu jurați au fost introduse deci mai *antîi* în Anglia.

Principiul, *ideea*, e însă mai veche. Se poate zice că e aproape așa de veche ca popoarele înseși.

La toate popoarele din vechime va fi fost dezvoltat sentimentul de *dreptate*, fie cât de cât; prin urmare, putem să presupunem, că la toate popoarele din vechime trebuiau să fie și *judecători*. Ear' în lipsa oamenilor cu carte, judecătorii lor nu puteau fi compuse altcum, decât din oameni din popor, din bătrânii și fruntașii neamului. Din oameni nepătați și înzestrați cu o bună bogăție de experiență, singura lor basă la croirea judecății. De altcum nici legile de astăzi, cu numărul lor paragrafi, nu sînt alta decât numai *experiență*, esența *experiențelor* *altora*, turnată în formă înțeleasă de toți.

Judecătorii cu jurați, adică judecători din popor, au existat deci și înainte de a li-se da intrare în justiția *Angliei*. Au existat chiar la cele mai vechi popoare din lume.

Lucrul e de înțeles și e foarte natural. Știința nu era dezvoltată pe vremea aceea, și nu era turnată în paragrafi. Siguranță publică trebuia să existe însă și atunci și de menținerea ei trebuia să se poarte de grijă și pe acele vremuri, fiindcă scopul statului, pe lângă toată primitivitatea organizării de stat ce ne-o imaginăm noi, nu putea fi nici pe vremea aceea altul decât liniște și ordinea publică, în stat, a căror menținere se putea face și atunci, ca și astăzi, numai prin o judecată *dreaptă*, *croită* de oameni drepi și imparțiali, asupra acțiunilor omeștești, despre cari se presupunea și se putea presupune, că nu ar sta în consonanță cu interesele statului, prin urmare, că turbură ordinea publică.

Pe scurt, *dreptate* a existat *totdeauna*, judecători au existat *totdeauna*; ear' în lipsa oamenilor cu carte, judecătorii au fost luați dintre oamenii de rînd. Locul omului de studiu, de adăncă știință, locul judecătorului consumat, care nu exista pe acele vremuri, îl țineau oamenii mai de frunte din popor, oameni cu mintea și cu inima la loc, — *antecesorii juraților nostri de astăzi*. Și pentru ca să nu se poată face greșală din partea acestor judecători fără pregătiri, consultările lor erau *publice*, ca toți să le audă și toți să le controleze. Publicitatea în justiție e deci asemenea tot așa de veche ca și popoarele.

Testamentul vechiu ne înșiră numeroase exemple de astfel de judecători, compuse din bătrânii și fruntașii popoarelor, precum și de modul cum aduceau ele judecata, cu observarea celei mai largi publicități, chiar și în chestii gîngășe, rușinatoare și scandalosuse.

Herodot, celebrul istoric grec, supranumit *părintele istoriei*, încă ne spune, că *Persii*, unul dintre cele mai vechi popoare din lume, precum și alte popoare din *Asia*, aveau, încă înainte de a fi fost învinse și supuse tiranismului, o justiție foarte bună și foarte dezvoltată, cu judecători din popor; o *justiție populară*. În ori-ce chestie de neînțelegere, de *litigiu*, cei interesați își alegeau singuri oamenii, pe cari îi însărcinau cu aplanarea divergențelor dintre ei, declarând din capul locului, că se vor supune verdictului lor, sune el ori-cum va suna.

Era un fel de judecătorie analogă cu cea din zilele noastre, instituită pentru aplanarea *chestiilor de onoare*. Judecătorii și judecății, de un rang și de o seamă. Acesta e de altcum adevăratul scop al judecătorilor cu jurați. Fiecare să fie judecat de cătră semenii sei.

Cât pentru *publicitatea* justiției în vremurile de demult, exemplele cele mai convingătoare ni-le dă *Atena* și *Roma*. În *Grecia* antică, tribunalele judecătorești își țineau ședințele în fața publicului, în piața mare; sub arcade, sau în alte locuri libere, unde putea să străbată ori-și-cine. Nici-decum însă între patru pereți, în ascuns, așa ca nime să nu poată controla mersul desbaterilor și mersul consultărilor, purtate din partea judecătorilor.

Ear' ce privește *forma* în care se croiau judecățile în *Roma*, se poate spune că ea și astăzi merită să fie luată de model. Publicitatea justiției la Romanii antici rămâne pentru totdeauna neîntrecută. Și tocmai de aceea era și *dreaptă* justiția romană. Și tocmai de aceea *dreptul* a primit în Roma o formațiune atât de perfectă, încât nu numai că e aprobat și astăzi, dar *predominează* chiar și în zilele noastre știința dreptului.

Publicitatea e de altcum una din esențialele cerințe ale justiției. Și cu tot dreptul. O judecată *dreaptă*, o sentință corectă, n'are să se teamă de critica publicului și n'are să se teamă de lumina soarelui. Publicul o va primi-dacă e într'adevăr *dreaptă*, cu mulțumire și cu recunoștință. Și dacă nu e *dreaptă*, publicul o va primi cu murmur și cu nedumeriri, pentru-că și publicul știe judeca, ear' judecata publicului e dictată de sentiment, de *inimă*.

Când însă judecătorul croește sentința în secret, între patru pereți, cu eschiderea publicității, e semnul că judecata sa nu e de așa, ca se poată susporta critica publicului, că judecătorul se teme de lumina soarelui; e semnul că *judecata nu e dreaptă*.

Dar' să revenim la tema noastră. Din forma primitivă a judecătoriilor antice, din cari făceau parte oameni din popor, s'a compus forma nouă a judecătorilor cu jurați. *Englezii* au compus-o, pentru-că ei au acceptat și au introdus *antîi* în justiția lor judecătorii cu jurați, cu judecători din popor, și cu cea mai largă publicitate. Dela *Englezi* au luat-o *Francezii*, cari asemenea au introdus mai de mult frumoasa instituție în justiția lor, ear' după *Francezi* au urmat alte popoare, și acum judecătorii cu jurați se introduc și la noi. Se deschide și la noi teren pe seama sentimentului, pe seama *inimei*, în croirea sentențelor judecătorești. Cu începerea anului ce vine, în anumite crime și delicta, faptul săvîrșit va fi supus aprecierii judecătorilor cu jurați, judecătorilor luați din popor.

Lucrul de frunte, care a fost ținut în vedere la compunerea judecătorilor cu jurați, a fost acela, ca cei-ce fac parte din ele să nu fie oameni ce stau în legătură sau în raporturi de dependență (afinare) cu puterea de stat. Să fie oameni independenți în toată privința, oameni cari nu sînt legați nici de literile nici de paragrafiile legii, ci-și croesc judecata așa cum le-o dictează inima, pe baza impresiunilor câștigate.

La judecătorii cu jurați *impresionile* joacă deci rolul principal, și ele sînt decizătoare. De aceea e neîncunjurat de lipsă, ca juratul, care are misiunea și datorința să croiască judecată în chestia supusă lui spre apreciere, să *înțeleagă* tot ce se petrece în fața sa. Să înțeleagă acusa, să înțeleagă apărarea și să înțeleagă fasiunea martorilor ascultați.

Nu mai din cele auzite din *primul isvor*, dela cei prezentați în fața sa, poate să-și câștige juratul impresiunile cari îi dictează judecata, și numai în acest cas poate să fie judecata sa *dreaptă*. Și numai în acest cas au *drept de înțînă* judecătorii cu jurați, în statul în care ele au fost introduse.

În ori-ce cas contrar, ele dau roade rele, și scopurile legate de ele nu se ajung, pentru-că nu se pot ajunge.

Sibiu, 16 Nov. n.

CONSILIU DE COROANĂ.

În urma evenimentelor politice din zilele trecute s'a aflat de lipsă *finiera* unui consiliu de Coroană. *Monarchul* a venit, spre acest scop, dela *Gödöllő* la Buda-pesta și a presădat ieri după amiază consultările ministrilor sei. Au luat parte la acest consiliu de Coroană ministrii preșidenți *Clary* și *Széll*, ministrii de finanțe *Lukács* și *Kniaziolucki*, apoi ministrii comuni *Goluchowski* și *Krieghammer*, precum și ministrul austriac pentru apărarea țerei *Welsersheimb*. *Chestiile discutate sigur că au fost: cuota și pactul*.

Legile pactului. În ședința de Marți a reichsrath-ului austriac, Dr. *Iavorski* a făcut propunerea, ca toate legile pactului, promulgate în Austria pe baza paragrafului 14 din constituție, să se predea unei comisiuni parlamentare de patruzeci și opt de membri, spre *supravezire*. Președintele reichsrath-ului, constatînd că nime nu e în contra propunerii, o declară de primită. Fărăste că *Maghiarilor* nu le convine lucrul, fiindcă ei vîd în aceasta o nouă trăgănare a perfecționării pactului.

DIN BUCOVINA. Se telegrafează din Cernăuți, că în contra celor trei preoți gr-ort. români, cari au convocat frumoasa adunare a preoților bucovineni, ținută în 30 Octomvrie la Cernăuți, s'a pus în cîrșire cercetare disciplinară, pe motivul, că scopul adunării a fost provocarea unei manifestațiuni ostile, față de președintele țerei. Dela intențiunea, de a trage pe toți preoții români în cercetare disciplinară, s'a făcut însă abateră. *Frumoase lucruri!*

Cuota. Conform promisiunii făcute, comisiunea austriacă sosește astăzi la Budapesta ca să trateze mai departe cu comisiunea maghiară în chestia *cuotei*. Tratările vor avî loc mâine și Sâmbătă. Din acest motiv dieta maghiară a luat vacanță de astăzi până Luni. Ori-care va fi rezultatul nouelor tratări, în ședința de Luni a dietei maghiare chestia *cuotei* va fi supusă deliberării parlamentare, fie în formă de raport al comisiunii *cuotei*, care anunță înțelegerea la care a ajuns cu comisiunea austriacă, fie în forma unui proiect de lege, prezentat din partea guvernului.

Memorandul Slovacilor. Ziarele patriotice laudă mult fapta *suprapatriotică* a episcopului *Smrecsányi*, care a adresat încă în luna trecută o circulară subalternilor sei, provocându-i ca nu cumva să subserie un memorandum al ultraștilor slovaci, pe care vreau să-l trimită Monarchului și dietei, ci să facă tot posibilul ca nime dintre credincioșii lor să nu-l subserie. E vorba adevă, despre un memorandum pregătit din partea fruntașilor slovaci din *T-Sz-Martin*, în care se cere *respectarea egalei îndreptățiri a naționalităților*, și executarea *legii pozitive*, care prescrie ca: *limbile națiunilor nemaghiare să fie folosite în administrație și justiție*. Și acest lucru vrea să-l împedecă un episcop? Îi și stă foarte frumos să facă pe agentul secret al guvernului și să ia locul unui — *Jeszenszky!*

Chestia milioanei. Am anunțat ieri pe scurt, că comisiunea parlamentului austriac, însărcinată cu controlarea datoriilor de stat, a denegat și a doua-oră estradarea sumei de cincizeci și nouă milioane florini, necesară pentru regularizarea valutei. Înainte de a se aduce concludusul, a avut loc o discuție foarte animată în sinul comisiunii. Referentul a făcut propunere, ca suma să se estradeze, din motive de urgență. Au vorbit toți membrii comisiunii (șese la număr) la obiect, după-ce s'a purces la votare. Trei membri au votat pentru estradare, trei contra, prin urmare, în înțelesul regulamentului de organizare al acestei comisiuni, votul e — negativ.

Situația în Austria. Se telegrafează dela Viena că poziția cabinetului *Clary* e atât de îngreunată, pe decile ce li-se pun în cale atât de multe încât e imposibil să le poată învinge, ci va trebui să plece. Prin cercurile parlamentare se da ca fapt împlinit demisionarea guvernului încă înainte de a se întruî delegațiunile. De aceea comisiunea financiară nu s'a apucat încă de censurarea bugetului. E vorba, ca astăzi să-și înceapă lucrările dacă nu le va amîna de nou până — vine alt guvern.

Porțile-de-fer. La interpelarea făcută în reichsrath-ul austriac din partea deputatului Dr. *Lecher*, a răspuns titularul dela ministerul austriac de comerț, că chestia taxelor pentru trecerea prin *Porțile-de-fer* nu cade în competența reichsrath-ului, ci a delegațiunilor, fiindcă e vorba de poziția ce o iau statele străine față de aceste taxe, prin urmare chestia cade în competența ministrului de externe. Probabil deci, că chestia va fi sulevată în delegațiuni și ministrul de externe *Goluchowski* va fi provocat să dea lămuririle necesare.

Sinoadele protopopești.

Din tractul Blajului.

În 9 Noembrie n. c. s'a ținut sinodul protopopes al tractului Blaj la reședința protopopească, fiind preoțimea tractuală foarte bine reprezentată.

S'a desbătut cu seriozitate toate chestiunile pusă la ordinea zilei, și s'au luat cu unanimitate decisiuni demne. Amintesc unele mai momentuoase, și anume:

Pentru sărbeara deamă a bicentinarului *unirei* noastre cu Roma și pentru perpetua aducere aminte s'a decis, ca sinodul cel mare să fie rugat a hotărî înființarea unui *fond de salarii*, al preoților din colectele benevole ce se vor aduna cu discul în toate bisericile în decurs de 4 săptămîni a fiecărui an, statorindu-se timpul amîsurat sărbărilor jubileare din anul 1900.

Sub condițiile rușinatoare și umilitoare din anul trecut se nu se mai primească *ajutorul de stat*, și asupra preoților cari vor mai lăcomi să se aplice cele mai aspre pedepse bisericesti.

De altă parte însă Ven. consistor să pretindă ajutorul dela guvern, însă așa ca să se distribue banii prin consistor.

Și până atunci, ca totuși să se amelioreze încâtva soarta preoției, să se solvească toate felurile de contribuții după beneficiile preoțești din cassa bisericască; și să se urce după puțină și să se uniformizeze venitele stolare.

La fondul de *pensiune* al preoților să concurgă în viitor și bisericile, împărțite în 3 clase amîsurat stărei lor materiale etc. etc.

S'a protestat contra *contopirei* noastre în *autonomie* cu romano-catolicii. Delegat pentru sinodul arhiepiscopsan a fost ales *Ales Albini*, viceprotopop onorar și parohul Ciufudului.

Un preot tractual.

După sărbările din Roma.

— Echouri. —

Cetim în *„Drapelul de Mercuri”*:

Aflăm că este vorba să se bată o medalie comemorativă a festivităților dela Roma.

— Dl V. A. Urechia va face prin subscriere publică un obiect de artă în bronz, care va fi oferit d-nului Baccelli, ministrul instrucțiunii al Italiei. Acest obiect reprezintă pe o frumoasă țerancă română îmbrățișând pe o frumoasă țerancă italiană.

— Distinsa poetesă italiană *Clelia Attili*, autoara frumoaselor versuri cete la sărbeara românească dela columna lui Traian, a fost decorată de M. S. Regele *Umberto* cu medalia *Bene Merenti* italian.

— Pentru colectarea sumei necesară la plata obiectului de artă, care se va oferi ministrului Baccelli, se va constitui un comitet, în care va fi reprezentată și presa.

— D. V. Urechia a fost invitat pentru azi la Castelul Peleş, unde va fi ținut la prânz.

— Peste câteva zile va apăre un volum ilustrat cu mai bine de 20 de clișeuri, cuprinzînd istoricul și descripțiunea festivității dela 12 Octomvrie din Roma.

De pe Mureș.

Asupra casului dela Mihalț, ce am denunțat ieri, primim azi următoarea scrisoare din acele părți:

— 14 Noembrie n.

Șovinismul, sau mai bine zis tur-barea *Maghiarilor* a ajuns acul grad, pe care oamenii nu-l mai pot suferi, când vezi un Ungur, trebuie să fugi ca de o dihanie sîlbatică. Fără a-ți declara războiu te omoară, te pușcă. Te pușcă gendarmii, te pușcă pădărușii, îți stau în drum. Atâtea sînt fărâdelegile acestor imbuibați, că nu au număr.

Eată un cas proaspăt. Doi Mihăleni acum câteva zile pescuiau pe Mureș, fiecare în luntrita sa. Atunci deodată apare pe țărmure dirgătorul comitelui-suprem *Zeyk*, cu numele *Illyessy*, din Coșlar, sbierînd ca un tigru să vină oamenii la el. Nevrînd să facă așa, sbirlul pușcă de 2-ori, asupra fiecăruia câte o pușcătură. Pe fiul lui *Săbău Mihailă*, *L. Culița*, îl ajunse glonțul. Până azi e viu. Vîzînd aceasta sîlbaticul ispravnic al fîșpanului nostru, a înșelat pe om cu 50 fl., pe care l'a primit nefericitul în prețul vieții sale.

Eată năravurile oamenilor cari nu apartin niciunei seminții de pe fața pămîntului. *Englezii* nostri, căror tripla alianță și slăbiciunea Austriacilor le-a stricat capul și le-a mărit apetitul, le-a cum se poartă. Noi, cari aproape 2000 ani cu glorie deplină am apărut această țeară, batjocoriți de ei, azi sîntem vînați pe apă, ca niște rațe și pe uscat ca niște iepuri. Fii mîndru Române, de starea ce ai ajuns.

Acum când vor fi alegerile, fiți *activiști*, că zău se plătește! O țigară, un chilo de carne de cal — nu-i destul? Ba încă și 5 fl. pentru un vot, cu care îți pui pe draclul în spate. Dacă n'ai destul capeti și un glonț.

Fericiți cei săraci cu duhul, că proastă răsplătă au pe pămînt.

Nu știu până azi, foaia din Aiud a comitatului a publicat cazul, ori nu. Probabil îl va ascunde.

Așa stau trebile prin țeara noastră oea cu constituție liberală. *Maghiarii* sînt liberi în toate și la toate.

Mai zilele trecute v'am trimis abonamentul pentru *„Tribuna”*. Oficialul dela posta din *Alba-Iulia* n'a vrut să-mi primească mandatul postal, din cauză că era scris românește: un fl. 60 cr. Am prins a face gură; au sărit, pe când vream să es, alți oficiali și l-au sfătuit pe cel potrivnic să primească. Să fi auzit la *termetlette*. Așa am pățit și la *Teius*. S'a trecut! Legea noastră-i bătă. Pușca și temnița, aceste frumoase odoare au mai rămas pentru fiii lui Traian. Dar' până-cînd? Până-cînd?

Urmările „curtoasiei“.

— Earăși un fel de „Astra“ și „EKE“. —

Am anunțat și apreciat la timpul meu faptul, că societatea arheologică maghiară din comit. Hunedoarei a invitat „Asociațiunea“ noastră a participa printr'un reprezentant la adunarea generală iubilară a acestei societăți, adunare ce s'a ținut în 5 Nov. n. în acea sală de gală din palatul comitatens al Hunedoarei, pe care stăpânitorii au denegat-o „Asociațiunei“ pentru adunarea sa generală.

Peste tot este o mare insolență ca între împrejurările date o societate ungurească să se ceară unei societăți românești a participa la o adunare iubilară a sa.

Dar' în special ce privește societatea din vorbă, după felul cum Ungurii, cei tari și mari, din Deva au tratat „Asociațiunea“ cu prilejul adunării sale, după atenta-mul mârșav și barbar ce tocmai cu acel prilej Maghiarii au s'arșit asupra școalei române din Deva — insolența societății arheologice din Deva era la culme, era o oarbă cutezanță — de speculă.

Eată de ce am înfierat „cutezanța curtoasiei“ ungurești.

Acum se întoarce piesa.

Aflăm un fapt foarte grav comis de biurul „Asociațiunei“ noastre.

La „Invitarea“ cutezanță a Maghiarilor dela Deva ea, „Asociațiunea“ s'a grăbit să răspundă cu „curtoasie“. Se știe cât de culanți sunt în astfel de afaceri factorii — de altfel foarte greoi — din fruntea mândrei noastre instituțiuni. Acum odată ei s'au întrecut pe sine înșiși. Cu o grabă de neexplicat au căutat să satisfacă curtenței invitări, ce li-se făcea într'un termen așa de scurt, încât abstrăgând dela toate celelalte considerante, singură scurtimea timpului încă i-ar fi putut scoate din impasul cutezanței curtoasii ungurești.

Departa însă de a se gândi să refuze cu curtenie neplăcută invitare, biurul „Astrei“ a alergat cu o grabă vrednică de cauze mai bune să fie expeditivă, și — altă cutezanță — a însărcinat pe dl. Francisc Hossu-Longin, avocat în Deva, și director al despărțământului de acolo al „Astrei“, ca să reprezente „Asociațiunea“ la adunarea iubilară a societății ungurești, fie singur, fie cu o delegațiune compusă din membrii comitetului cercual al despărțământului Deva!

Va se zică, dl. Hossu-Longin, suflatul Românilor din Deva, acela care a văzut și a cunoscut mai bine purtarea bruscă și disprețuitoare a cercurilor hotărâtoare din Deva, față cu „Astra“, acela care mai mult a fost rănit în inima sa de miserabila tratare ce i-s'a făcut culturii românești din partea puterilor zilei, chiar el, care mai mult a resimțit palmuirea morală ce i-s'a dat românismului în centrul unui comitat românesc, chiar el se meargă, în persoană, sau în fruntea unei delegațiuni, la Canossa ungurească din palatul comitatens al Deva, umilind astfel românismul înaintea celor, care numai umilirea noastră o caută?

Ar fi a-l insulta, a și presupune așa ceva.

Aflăm acum, că dl. Hossu-Longin primind scrisoarea dela dl. vicepreședinte al „Astrei“, a refuzat să-i satisfacă, și i-a dat demisiunea din postul de director al despărțământului.

Va se zică conducătorii „Astrei“ n'au înțeles avertisul adunării dela Deva; nu vor să se abată dela calea ce au luat când cu Eke și Emke; din contră continuă a-și apropia pe Ungurii soviniști și a înstrăina pe toți bunii Români, cari au lucrat cu toată inima pentru „Asociațiune“. — Vom reveni!

Revista esternă.

Războiul în Africa-sudică.

Știri despre nouă operațiuni pe câmpul de războiu nu s'au primit de la transporturi de trupe, concentrări și alte pregătiri se comunică unele detaliuri.

Transportul trupelor engleze continuă. De Joi, săptămâna trecută, până azi au sosit la Cap 12 vapoare, cari au transportat în Africa la 15 mii de soldați.

De altă parte Burii își sporesc și ei forțele armate. În Transvaal au chemat sub steag pe toți bărbații apti de arme, formând astfel un nou corp de armată.

În liniștea aceasta de pregătiri numai în două locuri bubuie tunurile: la Ladysmith și Kimberley, bombardarea cărora continuă.

Rusia și Japonia.

Ziarului „Central News“ i-se depeșează din Washington, că oficiul de externe nu află de acut conflictul dintre Rusia și Japonia. De altă parte „Morning Post“ crede în posibilitatea unui războiu apropiat între cele două state.

Conflictul între Rusia și Japonia s'a iscat din pricina Coreei. Din Londra se anunță, că guvernul Statelor Unite din America e înclinat spre Japonia, care în contrarietate cu Rusia, pretinde, ca China să se deschidă pentru toate puterile.

Planuri rusești.

Despre planurile rusești de cucerire „Grazer Tagblatt“ serie următoarele: „Incurcătura războinică de azi a Angliei în Transvaal și posibilitatea legată cu ea a estinderii puterii coloniale engleze și a înfrîngerii engleze, determinată pe Rusia, a da navală asupra punctelor mai însemnate strategice și comercial-politice. În Ostindia plănuește Rusia ocuparea insulei Gorgado în Călea de Corea. Această insulă potrivită ca un port tare de războiu, ar fi legătura între Wladivostok și Port-Artur și ar asigura preponderanța Rusiei peste Japonia și peste Englezii lor supuși. În Călea de Hormuz și-a îndreptat Rusia privirea pe Bender-Abbas și pe patru insule din apropierea ei, care le-ar da domnia peste Sinul-persic. La Marea-Roșie este numai o întrebare de timp determinarea imperiului Țărilor în sultanatul Raheita. Ar fi apoi numai Călea de Babel-Mandeb și cu ea în principiu toată Marea-Roșie în mâinile Rușilor.

Spre a frânge nedisputabila domnie a Englezilor în Marea-Mediterană, s'a pus Rusia în stăpânirea fortăreței Ceuta din calea de Gibraltar. Cea mai neplăcută senzație vor face însă în Londra pornirile trupelor rusești spre Afganistan, cari nu au alt scop, decât a ocupa Herat-ul și astfel a se încuibă bine în granița nordică a Indiei. Continuuie frecări dintre Ruși și Japanezi, protegiații Angliei, în Corea și în nordul Chinei, periclitează sfera influenței engleze chiar așa, ca și celelalte întreprinderi rusești. Că Rusia a comunicat Ger-

maniei planurile sale și că lucrează în conțelegere cu vecinul său dela vest cu deosebire pe terenul Asiei-ostice, ni-o arată și cea mai nouă schimbare de idei din cercurile conducătoare a ambelor puteri în Potsdam.

Din toată lumea.

Din Italia. — Din Franța. — Împăratul Wilhelm în Anglia. — Din Spania.

Alături în 14 l. c. a fost deschisă sesiunea corpurilor legiuitoare ale Italiei prin nesajul regal, cetit de către regele Umberto. În mesaj nu se anunță nou program de luctu, fiindcă au rămas din sesiunea trecută neresolvate mai multe proiecte de lege, cari vor veni în discuție.

Sesiunea de toamnă a camerelor franceze s'a început în 14 l. c. Prima sesiună a fost sgomotoasă; naționalistii, socialiștii și monarhiștii au fost foarte agitați. Senatul după o sesiună formală și-a prorogat sesiunea, ca să continue cu pertractarea procesului conjuraților contra Republicei.

La invitarea ce i-s'a făcut împăratului Wilhelm din partea orașului Londra (City), ambasadorul german Hatzfeld a avisat pe lordmajorul, că împăratul nu poate primi invitarea, din cauza scurtimei timpului ce-l va petrece în Anglia.

În camera din Madrid șeful republicanilor „Pi y Margal“ și șeful liberalilor Sagasta au cerut ridicarea stărei de asediu din Barcelona, introdusă din cauza opunerii locuitorilor la plata contribuției. Guvernul a declarat, că nu poate ridica starea de asediu și contra forței va aplica forța.

Chestiuni școlare.

Adunarea înv. din Bocșa.

— Raport special. —

Prelegeri practice, parastas pentru regretatul președinte Ioan Ionaș. — Monument decedatului. — Restaurarea biroului. — „Almanachul înv. român.“

Conform invitațiilor trimise fiecărui învățător, adunarea despărțământului Bocșei s'a ținut Joi, la 28 Octomvrie st. v. în Bocșa-montană, fiind prezenți aproape mai toți învățătorii din tract, precum și membrii fondatori, prea on. domn Maxim Popoviciu, protopresbiter și dl. Ioan Budințan, avocat, ear' dl. Iosif Birta, preot, ca membru ajutător.

Cu bucurie mai notăm și prezența dlor preoți Const. Păușan, din Ocna-defer și C. Zuiac, din Vasiova. — Adunarea au premers prelegerile practice, din diferite obiecte de învățământ, ținute de dl. învățător Ioan Marcu, președintele acestui despărțământ.

După terminarea acestora, toți cei prezenți, în frunte cu tinerimea școlară, merg la sfânta biserică, unde se celebrează parastasul pentru în Domnul adormitul, președinte al Reuniunii, Ioan Ionaș, prin prea on. domn protopresbiter, cu asistența preoților prezenți, cu toată pompa cuvenită.

Cu finea parastasului, participanții se întrunesc din nou în localitățile școlare, unde președintele, prin o cuvântare potrivită deschide adunarea, salutând de bunăvoință pe cei prezenți. Mai apoi, o vorbire lungă consacră memoriei decedatului președinte, schițându-i biografia și activitatea pe terenul bisericesc-școlar și național, accentuând cu deosebire, că diocesa Caransebeșului a

perdut pe un valoros bărbat, devotat bisericei, școalei și neamului, ear' învățătorii pe adevăratul lor binevoitor.

Adunarea prin sculare, mai apoi la propunerea președintelui printr'o telegramă de condolență veduși, își exprimă simțimentele sale de recunoștință și condolență.

Tot președintele propune, ear' adunarea în semn de stimă și recunoștință decide cu concursul întregii Reuniuni, adevăc al tuturor despărțământelor, ridicarea unui modest monument la mormântul decedatului președinte Ioan Ionaș. Spre acest scop se și subseriu la momentul din partea celor prezenți 38 fl. Acest deciz se va subșterne comitetului centrul spre aprobare.

Se propune apoi prin subscrișul, ca din incidentul întrunirii învățătorilor în orașul Timișoara, în cauza convicțiunii pentru fiii de învățători, care — din întâmplare — coincide cu adunarea preșentă, adunarea să trimită următoarea telegramă: „Învățătorii din tractul Bocșei, întruniți în adunarea despărțământului, regretă a nu pute participa. Vă salută dorindu-vă tot succesul!“ Se primește.

E în faptă regretabil, ca la astfel de ocașuni obvin totdeauna împrejurări, cari ne împiedecă a ne face datorință, deși din inimă am fi dorit să fim de față, despre ce d-nii convocatori trebuiau să țină cont.

Urmează apoi la ordinea zilei: Critica asupra prelegerilor, cari se declară de pe deplin succese.

Luându-se la cunoștință circularul comitetului care normează activitatea despărțământelor pe anul 1899—1900, cu tema indicată în acest circular „Chestiunea esamenelor“, se încearcă de o comisiune compusă din membrii: St. Albu, D. Pruneș și Iosif Velcean, spre a o studia și refera la proxima adunare.

Se încasează apoi dela membrii prezenți suma de 26 fl, care cuitându-se de cassarul desp. se espedează cassarului centrul.

În cauza distribuirii „Almanachului“ reuniunii, președintele împărtășește, că acela se poate procura dela biroul centrul, precum și dela oficiul protopopes, unde s'au depus mai multe exemplare.

Pentru ținerea proximei adunări se designează Recița-montană, eventual Bocșa-montană.

Urmează reconstituirea despărțământului, realegându-se întreg biroul de până aci.

Învățătorul din Fizeș, Simeon Tomescu, prezentând declarațiunea de membru ordinar, adunarea îl propune comitetului spre primire.

Președintele prezentă apoi scrisoarea învățătorului Iosif Velcean, prin care anunță, că:

„Almanachul învățătorului român“ a apărut și pe anul acesta școlar, punând la dispoziția învățătorilor mai multe exemplare spre cumpărare.

Adunarea salută continuarea bunului început cu edarea opusculului din chestiune, declarându-l de un op foarte folositor și indispensabil fiecărui învățător.

Ar fi de dorit, ca învățătorii să se procure acum acest „Almanach“, merit a le fi întru ajutor la multe chestiuni din sfera lor de activitate, căci fără sprigunul necesar al învățătorilor nici că vom pute continua editarea și pe viitor, decum se-i reducem prețul.

Și ar fi foarte trist, dacă și acest „Almanach“, unica noastră carte dăscălească, în lipsă de sprigin va trebui să dispară, deși învățătorii nu numai că simțesc lipsa ei, ci o declară chiar indispensabilă.

Întorcându-mă la adunare notez, că după-ce se aleg 2 membri pentru autentificarea protocolului, președintele declară adunarea de închisă.

Iosif Velcean.

Adunarea învățătorilor din jurul Uioarei.

În 7 l. c. s'a ținut adunarea de toamnă a „Reuniunii învățătorilor rom. gr.-cat. din despărțământul M. Uioarei“, în comuna Căptălanul-de-Murș. Au luat parte aproape toți învățătorii despărțământului.

După serviciul divin celebrat de pr. o. Dr. Sebastian Radu, protop. tractului, s'au întrunit în sala școalei din loc, unde după deschiderea adunării prin o frumoasă și acomodată vorbire prin președintele Reuniunii, s'au pertractat în bună ordine toate punctele amesurat programei. Între altele „Prelegerea practică“ de Am. Iuraș și „Disertațiunea“ de Val. Șandru au fost bine luate, votându-li-se și mulțumită protocolară.

Pr. on. domn protopop a spriginit adunarea atât moralmente prin înțelepte îndrumări, cât și materialmente, donând mai multe opuri foarte frumoase bibliotecii.

Mai mulți preoți au fost de față, cari toți, în frunte cu dl. protopop s'au făcut și membri ajutători, solvind câte 1 fl. anume: Militon Buzdugan, preot în Căptălanul-de-M., Vincentiu Nemes, preot în Samartinul-sărat, Filip Șandru, preot în Copandul-de-Murș, Ioan Baci, preot în Noșlac.

La exemplul d-lor, și din iubire și interes față de școală au mai contribuit următorii:

Constantin Ungurean, Nicolau Stoica, Biro Lajos, not. cerc., Botezan Iosif, Istrate Vasiliu, Stoica Augustin, Popa Gligor, Mesaroș Ioachim, Hărăstașan Ioan, Bian Romul, Haiduc Simion, Pușcas Florea, Drăgan Gligor, Hărăstașan Emanuel, Lazar Eronim, Lazar Ilariu, Stoica Andronic, toți locuitori din Căptălan, fiecare câte 50 cr.; ear' Hărăstașan Vasile, eonom din Noșlac 50 cr. Suma totală 14 fl.

Vin deci în numele adunării desp. a le aduce vtile noastre mulțumiri, pentru aceste nobile fapte, rugându-i să ne stee și mai departe în ajutor.

Valer Șandru.
notar. desp.

Cronica zilei.

„Ilustrată“.

— Cu discursul ministrului Bacoelli. —

Vă salut cu drag pe voi,

Fii ai Romei sfinte!

Nimbul vostru de eroi

Până 'n timpul de apoi

Va luc' înainte...

Vorba și figura lui,

Fi-i-va neuitată,

Căci în lume postă nu-i

Să nu ducă ori-și-cui

Carta-i ilustrată!

Sibiul, 16 Nov. n.

Memento. 17 Noembrie: Concurs de notar comunal în Vlaciov, pretura Vêrșeș.

18 Noembrie: Desp. Bîia al reun. înv. gr.-cat., adun. în Alecuș. — Desp. Alba-Iulia al reun. inv. gr.-cat., adun. în Oieșdea. — Desp. Reghin al reun. inv. gr.-cat., adun. în Chiheriul-inferior.

19 Noembrie: Adun. gen. a Reun. femeilor rom. din Brașov. — Concertul Reun. de cântări din Seliște. — Petrecere în Borgo-Prund în faorul casinei. — Aleg. de deputați congresuali mireni în diocesa Caransebeș.

20 Noembrie: Desp. Murș al Reun. inv. gr.-cat. adunare în Bardoș. — Concurs de notar în Cornăel și Nucet, pretura Noerich. — Concurs de veterinar în Abrud. — Desp. Morlaea al Reun. inv. gr.-cat. adun. gen. în Poeni.

FOITA „TRIBUNEI“.

Cald și bine...

În căsuța mea liniștită și curată, lângă masa roasă și veche, care singură ar pute povesti de munca și grijile mele, de nopți nedormite și de truda istovitoare a unei vieți de om trăitor din condeiu, — numai acolo mă simțesc în tihnă, departe de răutatea lumii și la adăpost de clevețele celor-ce n'au inimă, ci venin din care isvoresc... simțirile.

E nemărginit pământul, dar' muncitorul sărac trebuie să lupte fără de preget, căzând doborât de povara traiului și earăși ridicându-se, pentru a-și găsi în lumea asta mare un locșor cât de mic, unde să se poată simți acasă, stăpân pe sârăcia lui...

...Vreme multă s'a scurs, de când a trebuit să-mi caut un locșor în viață, muncind și suferind, plângând și des-nădejduind. Fără de părinți și fără de rudenii adevărate, fără de avere și fără de amici, fără de binevoitori și fără de o ființă dulce care să-mi fie tovarășe vieței, — singur singurel cum eram am înțeles că n'am ce căuta în afară de mine și am văzut că nu-i pentru mine putere în afară de puterea mea...

Și am muncit și am avut încredere numai în munca mea. Ear' liniște gă-

seam și găsesc numai în căsuța mea, la masa mănjită de cerneală și încărcată de hârtoage...

A fost totdeauna pasiunea mea să-mi aflu o căsuță drăguță, isolată, liniștită, unde se pot zice că mă aflu în... împărăția mea! Cu cărțile mele, cu grijile mele, cu lucrările mele, cu năcurile mele, mă simțesc în tovarășia celor mai buni amici... Și nu m'i-se urește, și nu mă plâng, și nu m'i blastem vieța.

În miez de frig, când vântul gueră ironic prin horn și ploaia rece sau neaua te îndeamnă să vorbești de dragoste căminului cald, atunci îmi trăesc clipele cele mai scumpe ale vieții, atunci îmi mai încălzesc la para focului amoretile nădejdi.

De multe mă lipsesc, numai se pot ave câteva lemne de foc totdeauna, câteva lemne cari să-mi desmorțescă înlemnitele mâni vîrgate de cerneală...

Îmi sînt nespuse de dulci clipele de recreare, când odihnesc lângă cămin, înșeninat de vesela dogoreală a focului, încălzit și liniștit de sburdălnicia vîlvă-tăilor cari par a-mi spune că ard numai pentru mine... În jocul misterios al flăcărilor ved iocane din basme și caut imagini din viitorul meu... Jăratecul curat și ferbinte îmi place să-l asemăn cu rodul scump al unei munci istovitoare, ear' cenușa ce cade înțet printre grătile de pe fundul căminului îmi amintește trecutul dureros...

Și ce vesel sînt în societatea asta imaginară! Nu mai doresc nici prieteni, nici noroc. Mă simțesc în siguranța

unei liniști de care m'am învrednicit și visez... Visez, ademenit de șoaptele tainice ale focului, care-mi povestește de soartea mea ce va să fie...

E cald și bine în căsuța mea... Cald și bine-i în suflet... Cald și bun e visul inspirat de tainicele șoapte ale vîlvă-tăilor din cămin...

Nu mai sînt singur. Am uitat de mult traiul isolat și dureros. Muncesc și azi, dar' știu pentru cine muncesc și mîngăiere îmi dau alintările, giugulirile și sărutările Ei...

Am devenit bărbat în toată firea și după toate cerințele sociale... Au trecut luni de când ne-am căsătorit, și Ea, iocana și ângerul meu, idealul și viața mea, este aceeași, blândă și scumpă protectoare și mîngăietoare în clipele mele de mahnire și oboseală, după istovirea unei trude îndelungate.

Cu ochi negri, blânzi și inteligenți, cu fața deschisă și cuminte, cu pîrlul negru adunat în frisură distinsă și totuși nepretențioasă, cu trupul svelt și delicat, ea este singurul meu tovarăș în lupta vieții, dar' un tovarăș atât de prețios, că face de prisos ori-cât de mulți prieteni și ori-cât de numeroase rudenii...

Lipiji unul de altul, stăm fericiți la gura sobei și povestim din trecutele vremi când ne-am cunoscut și ne-am iubit, fără să ne mărturisim lungă vreme. Eu mă joc vesel cu bărbia-i delicată, ear' ea-mi împletește cu gingășie pîrlul

lung, care provoacă asupra-mi mânia atator bărbieri...

În cămin, vîlvă-tă mari de foc se bat între ele, aruncând pe păriții albi neastîmpărate umbre galbui... Transportați în lumea basmelor cuvîntătoare de fericire, noi ascultăm estasiati vrăjitele povești ale flăcărelor... Din vreme în vreme, sărutări lungi și încocate întrerup lin dulcea liniște a locașului nostru... Și ne ard sărutările ca un foc sacru, ear' fețele noastre înflăcărare de dogoreala căminului reogindează o dumnezească mulțumire...

— Cât sînt de fericit!...

— Cât sînt de fericit!...

Trăim clipe negrăit de dulci, în cari uităm amîndoi de grijile supărătoare ale unei vieți de muncă neobosită, și ne găsim atât de mîngăiați că putem răsbi în cinste lupta grea și amăgitoare pentru existență... Acum, în liniștea asta dulce, nu trăim decît pentru trecutul iubirei noastre, pentru prezentul aceleiași iubiri și pentru viitorul earăși al iubirei noastre...

— Pot zice că sînt fericit în viață, când știu că ești a mea!...

— Fericită sînt, că ești al meu!...

Amîndoi ne inspirăm de acel fermecător cald și bine răspîndit cu profumune în cameră de căminul vesel. Vedem în flăcările roșetice ale focului, flăcările iubirei noastre — și sîntem fericiți!...

Ca de o poveste îmi aduc aminte de pasiunea mea din tinerețe — cămi-

nul cald — și abia acum gust întregul ei delicio și toată dulceața ei...

Ear Ea m'ascultă înduioșată cum îi povestesc de miseriile multe și de unica mîngăiere a vieții mele orfane — căsuța mea și tihna mea — și cu graiu de sirenă mă mîngăie, plîngînd de plînsul meu care sfîrșește amintirea acelor vremi...

E cald și bine în căsuța noastră... Cald și bine-i în suflet... Caldă și bună-i realitatea vieții noastre pe care o povestesc tainicele șoapte ale vîlvă-tăilor din cămin...

Fiori de frig îmi furnică prin trupul obosit... Mă trezesc spăriat... Focul e stîns, căminul s'a răcit... Nu știu unde mă aflu... Abia într'un târziu înțeleg... A fost numai vis!...

Cu grabă alerg la cămin și nu mă las până-ce focul nu s'aprinde earăși... Ear' când aud de nou melodioasele bu-buituri, mă culc repede, ca să mai regăsesc brațele moi și fericitoare ale visului de mai înainte...

Se face earăși cald și bine în căsuță și eu adorm liniștit, cu dorul de a visa earăși un viitor cald și bun...

Noaptea, în căsuța mea, e caldă și bună... De ce nu-mi e și viața așa?...

Cluj, Noembrie 1899.

Ascanio.

Archiducesa Gizella, fiica M. Sale Monschului nostru, măritată după Leopold de Bavaria, a plecat alături dela Gödöllő acasă la München.

Societatea „România” a studenților români dela academia din Freiburg (Saxonia) și-a ales comitetul pe semestrul de iarnă 1899—1900 în persoanele dlor: Traian I. Meșian, președinte; P. Mosgos, vicepreședinte; Emil A. Balaban, secretar și Victor Stoian, casier.

Dr. Dr. Ioan Mihályi, avocat în Sighetul-Marmației anunță abonament la un op de mare preț: „Diplome Marmureșene” din secolul XIV. și XV. care scoate în curând. Volumul, în estensiune de 50 coale va costa 5 fl. Măne detalieri.

Serată literară în Cluj. Tinerimea română universitară din Cluj aranjează în 23 Noemvrie st. n. serată literară împreună cu dans, la „Hotel Central”. Începutul la 7½ ore.

Ofertele marinoase se se simtă la adresa dlui Lucian Bocea, student în drept. Kolozsvár. Jókai u. 9.

Un început bun. Căpitanul de poliție din Jászberény săptămăna trecută s'a duelt cu un redactor. Comisiunea administrativă a comitatului luând ad notam duelul, a pus căpitanului în cărcă nu numai cercetare disciplinară, ci l'a suspendat dela oficiu. Pentru-că, zice comisiunea, *duelgia nu este compatibilă cu poziția unui căpitan de poliție.*

Dar cu poziția ministrilor și a deputaților, cari înșiși au votat opreliștea duelului, este compatibilă duelgia? N'ar strica să se afle și pentru acestia o comisiune ca cea din Jászberény.

Teatru în Panciova. Tinerimea română din Panciova va da în 26 Noemvrie st. n. o reprezentare teatrală împreună cu declamațiuni și joc la „Hotel Trompeter”. Începutul la 7½ ore seara. Întrearea 80 cr. de persoană. Venitul este destinat fondului parohiei gr.-or. române, pe care credincioșii desparțiți de ierarhia sârbească vor a o înființa în Panciova. Ofertele a se trimite la adresa N. Țințariu în Panciova, strada Petöffy.

Pe la Brașov în 13—14 Noemvrie a plouat, ear' în 15 orașul a îmbrăcat haină albă de Crăciun.

Petrecere în Brașov. Tinerimea română din Brașov-Scheiu aranjează Duminecă (19 Nov. n.) petrecere populară în sala dela „Redută”. Venitul este destinat pentru fondul dela biserica „Sfintei Treimi” de pe Tocile. Întrearea 60 cr. de persoană; pentru studenți 40 cr. Începutul la 7½ ore seara.

Scoala română din Salonic. „Journal de Salonique” publică următorul anunț: „Se aduce la cunoștința onorabilului public al acestui oraș, că începerea dela 27 Octomvrie (stil vechiu), în urma intervenției guvernului român și autorității sublimiei Porți, o școală de comerț română s'a deschis în casele dlui Gherassimo, așezate în fața bisericii Sf. Athanasie. În această școală, organizată ca școalele de comerț din România, se vor preda materiile următoare: limbile română, franceză, turcă, germană și greacă; comptabilitatea, geografia, istoria, științele fizice și chemice, caligrafia, desenul, gimnastica și muzica.

Personalul școlii se compune din d-nii Dimonie, director al școlii, P. Papahagi, director al internatului, G. Cionga, S. Saru, N. Papahagi, N. Negrescu, M. Pocletaru, D. Bișola și N. Rusu.

Aceia cari doresc a-și înscrie copiii lor ca interni sau ca externi, pot să se adreseze direcțiunii, care le va da informațiunile necesare.

Dr. T. Șunda, doctor în medicină dela facultatea de medicină din București, este atașat ca medic al internatului.

Direcțiunea. Se zice că foarte mulți copii greci și străini s'au înscris în școala comercială din Salonic, în liceul din Bitolia și în gimnasiul din Ianina.

Rectificare. În cronică „Sfintire de biserică” din nr. 239 al „Tribunei”, s'a străcurat din greșeală numirea *Hafaleu* în loc de *Ibașfalău*. În Hașfalău de altfel încă e o biserică nouă gr.-or., dar' nu s'a sfințit până acuma.

Întimpinare. La notița ce am publicat în nr. 240 al „Tribunei” despre alegerea părintelui Lupan, ca delegat la sinodul archidieceșan, primim dela dînsul o întimpinare mai lungă. Astăzi însă se publică în „Gazeta Transilvaniei” o scrisoare mai lungă și mai gravă despre dl Lupan. De aceea ne reîmpingem a reproduce din scrisoarea părintelui Lupan numai o parte.

Etată-o. E minciună că mi-aș fi dat învoirea la contragerea unui împrumut de 10.000 pentru edificarea școlii de stat. E minciună că poporul s'a plâns la consistor; poporul e bun, dar' cei rei l'au instigat, despre acestea s'a convins esmisul consistorial.

Ear' că ce am făcut eu pentru școala profesională nu am să o public, pen-

tru-că nici-când nu am avut datina a lucra așa, ca să mă laud și să fiu laudat, cum o fac unii. Atăta aș dori, ca școala mea să fie cea mai slabă între școalele confesionale, învățătorul meu să fie cel mai rău dotat, căutărul lui să fie cel mai slab și instrucțiunea cea mai slabă, atunci am sta bine, nu rău, ca acum.

De încheiere vicecorrespondentului anonim, că de va pute documenta că mi-aș fi dat învoirea la contragerea unui împrumut de 10.000 fl. v. a. în sarcina poporului pentru edificarea școlii de stat, mă oblig a pnumera „Tribuna” pentru 10 înși miseri pe anul 1900 și „Foaia Poporului” pentru 20 învățători. Îl rog dacă are ceva să ese pe față ca oamenii cinștiți și așa să stăm de vorbă.

Alesandru nobile de Lupan, preot gr.-cat.

Ghete impermeabile. Măiestrul pantofar Iosif Invench din Sibiu (strada Ureului nr. 26) a inventat modalitatea construirii ghetelor impermeabile și a cerut deja brevetul pe invenția sa.

Comoară despropă. În Palatea (măgănie Câmpiei) noștră părăni s'apădă în grădina o gheață spre a face adăpost de iarnă pentru 2 vaci, au găsit o comoară de mare preț. Sunt bani de argint cu inscripția regelui *Mathia*, 1619, și a lui *Sigismund* al treilea, 1626, 1627. Pe lângă bani mai sunt 10 pocale de argint, cam de câte ½, de litră, 2 pocale aurite tot așa de mari, un brâu frumos lucrat filigran în argint și aur. Toată comoara e în greutate de 23 chilogramme.

Din Lugoji ni-se scrie: „Duminecă, la 9 Noemvrie n. p. S. S. Sa Dr. Demetriu Radu a hirotonit în preoți pe teologul abs. *Mihailu Jivanca* din Lugoji, și pe *Avron Balomiri*. Ceremonialul s'a s'virșit în biserica catedrală, în prezența unui mare număr de credincioși.

Episcop la catedra profesorală. Contele *Gustav Majláth*, episcopul romcatolic din Alba-Iulia, petrecând zilele trecute în Cluj și aflând că profesorul Leitner dela gimnasiul romcatolic e bolnav, a mers însuși și a ținut oră de latină cu el. V., prelegând și esaminând din gramatică și sintaxă în firul traducerii din *Livius*.

Avis Buciumanilor! Din Bucium-Seasa ni-se scrie: Vestita firmă „Fortuna-scandal” se vede, că a îngrădit pe Buciumani, căci de nou vine sub numele lui Hojtsy Pál — deputat pestan — mi-se pare să cumpere baia „Concordia”, isvorul, care pe ația Buciumani l'a făcut auzi. Mă doare când ved, că acei auziți rîvnesc atăta la banul străin și nu vreau să priceapă intențiunea mărșavă. Mina aceasta în mări române e o chestie de viață pentru Buciumani. Cred oamenii noștri oare, că străinul va mai folosi atâtea brațe românești (vr'o 200) în lucrarea minei? Eu nu cred. Numitului Hojtsy i-s'a dat opțiune până în Martie 1900. Cățiva vor lua câte 12.000 poate pe partea sa, dar' ce vor mai lua muncitorii? Ca să se știe. Aa.

„Traila György” — cine să fie și din care parte a lunei? Aș! E protopopul gr.-cat. din Timișoara, pe numele cinstit *George Trăilă*. Reverendisimul părinte e membru în comitetul *Reuniunii de maghiarizare din Timișoara*. „Délmagyarországi Közlöny” d'to 15 Nov. spune că „igazgató válastmány”-ul lui „Temesvári Nemzeti szövetség” în 13 Noemvrie a ținut ședință sub președința vicecomitelui Kabdebó, ear' în coada listei celor cari au participat la ședință spune pe „Traila György, igazgatósağı tag.”

Bravo părinte protopope! N'ai mai avé imitatori! Șcandal!

Angeraș în iesle. Femeia Maria Bogdan din Verșet, având afaceri la Timișoara, cătră seară au cuprins-o durerele nașterii și neavând unde se adăpost, s'a refugiat în niște grajduri ale fabricii de spirit din Fabricul Timișoara, unde în iesle a dat naștere unei fițe. Mama și fița sunt sănătoase.

Nenorocire pe calea ferată. Trenul de persoane care venia dela Strigoni spre Budapesta, în apropiere de Dorogh s'a ciocnit cu o locomotivă. Ciocnirea a fost așa de puternică, încât mai multe vagoane s'au sfărmat; opt călători au fost răniți, între cari două li-s'au frânt picioarele, unuia i-s'a sfărmat craniul, ear' ceilalți cinci au scăpat cu răniri mai puțin periculoase.

Profeția lui Falb a produs mari încrețuri în Orient. În Tunis de pildă Ovrei au sistat ori-ce lucrări, și s'au adunat în sinagoge. Arabii făceau procesiuni necontenite, comerțul s'a stănjinit, datorii nu vor să-și plătească datoritiile, zicând că și așa se sfârșește lumea.

Un Arab a chemat Lunea trecută la judecată un Ovreu, care îi dătează o sumă de bani și refuza să i-o plătească, speculând în taină la sfârșitul lunei. Ovreul recunoștea datoria, dar'

ceea respiru de 15 zile. Judecătorul a dispus să-l țină pe Jidan închis 15 zile, ca să scape de sfârșitul lunei.

Duel fatal. Juristul K. L. și oficerul de honvezi Sz. din Oradea-mare s'au duelt alături cu sabii de cavalerie și fără bandagiu. Juristul a primit rănire la braț, ear' oficerul la gât, tăindu-i arteria, din care sângele țignea ca din tulumbă. Cătră seară se răspândise prin Oradea vestea, că oficerul ar fi murit deja.

Pentru soacră. Economul Todod Dănilă din Secaci (comitatul Arad) Duminecă după amiază dând în ceartă cu soacră-sa a luat un bețigaș s'o bată. I-a dat câteva lovituri când sosind ficiorul Florea Florea a luat în apărare pe mamă-sa Pentru această ginerelă s'a înfuriat așa de tare, încât luând a mână o secură a tăiat cu o singură lovitură gâtul ficiurului. Ucigașul e arestat.

General german la Buri. Se raportează din Berlin, că bar. Reitzenstein, major în statul-major general, și-a luat concediu pentru a merge la Transvaal să lupte în oastea Burilor. Se crede, că baronul Reitzenstein va căpeta importantă comandă în conducerea operațiunilor strategice.

Troeni de zăpadă. Conform știrilor date de astronomi, azi-noapte aveau să cadă roiri de bolizi. În locul bolizilor însă și-a trimis Moș-Crăciun vestiitori că vine. De aseară începând ninge pe la noi, de pare-că am fi în Siberia. Straturi de zăpadă în grosime de 15—20 centimetri acoper strădele și ninsoarea încă nici gâd de încetare nu arată. Parcul „Tribunei” lucește în albeață orbitoare, arborii își pleacă resignați crenile sub povara vestmântului de iarnă, ear' porumbelii din curte, scriburind pe sub streșini bocesc dinlele dalbe din săptămăna trecută și grăunțele troenite. Lumea surprinsă de al iernei vestmânt își caută adăpost la cuptor, ear' alții pe străde în grabă umblând gândesc la bundă, palton călduros, în timp ce fiorii i petruind pân' la os. Chiar musa bălaie, șeguitoare, pe al nostru poet nu-l mai inspiră, căci neaua și frigul îi sînt dușmani, ear' cald să-i facă poetul — nu are bani. Pricepeți acum de ce nu-i nămie la finea cronice! — cu pete? E rău dispus Ciriplă!

Știri mărșute. În Lajosmizse conductorul Nagy János, apucat în piept două vagoane, a fost ucis strivindu-i-se între două.

Băiețelul de 3 ani al lui Nagy Mihály din Kömlő, lăsat fiind singur acasă, s'a jucat cu chibrituri și și-a aprins hainuțele. A murit de cumplitul arsuri.

Iacob Peptea din Iaaz, e numit practicant fără salar la oficiul de dare din Făgăraș.

Locotenentul August Will dela regimentul nr. 5 din Micoș, s'a împușcat.

MAI NOU.

Condamnat pentru tricolor.

Un nou proces pentru tricolorul românesc, proces care se leagă — fatalmente — tot de adunarea dela Deva a „Astrei”.

Dr. Eugen Sêrbu, tiner din Roșcani, acum elev al seminarului teologic din Sibiu, reîntorcând în 29 August n. a. c. dela Deva, unde a participat la balul „Astrei”, purta la piept mai multe cocarde, de diferite culori; în gara dela *Ilia* a fost provocat de gendarmi să depună cocardele, lucru ce el firește n'a făcut. Gendarmii, — sub pretest că cocardele ar compune tricolorul „valach” i-le-au rupt cu violență de pe piept, — și au făcut arătare la prețorul.

Acesta, un faimos șovinist, cu numele *Höhn*, l'a condamnat la 7 zile arest, sau 65 fl. amendă.

Sentața a fost aprobată de viceșpanul comitatului Hunedoara.

Acum cauza e sub recurs la ministrul de interne al legii, dreptului și dreptății, dl Széll.

Recursul e făcut de dl Dr. Amos Frâncu și are mare importanță.

Casul e foarte interesant din multe puncte de vedere — în special și pentru d-nii din fruntea „Astrei” — și așteptăm cu mult interes hotărîrea ministrului.

Barbariile dela Moesa.

Astăzi s'a publicat sentența în procesul dela Moesa. Pretorul Szabó a fost osândit la trei ani, esactorul Molnár la trei ani și jum. notarul Göbel la un an, primarul Czujny la patru luni temniță ordinară. Toți condamnații au dat recurs.

POSTA REDACȚIUNII.

„Leandru”. Loco. — Ai vrea? — Trist! — Nu se poate.

Tribuna Literară.

Cronică științifică.

București, Nov. 1899.

Câteva cuvinte asupra publicității științifice în România. — Lucrările științifice apărute la noi în veacul acesta.

Desvoltarea pe care a luat-o ziaristica la noi, mai ales cu privire la varietatea subiectelor, dovedește existența unui număr îndestulitor de cetitori, cari știu să ceară și să aleagă.

Publicul, care în mare parte are gazetele ca hrană intelectuală zilnică și adese-ori... silnică, nu se mai mulțumește astăzi cu câteva articole asupra situațiunei sau cu știrile mai mult sau mai puțin sensaționale ale zilei.

Ocupațiunile sunt de multiple, lupta pentru viață atît de înăspriță, încât azi abia rămân câteva clipe spre a cugeta la lupta zilei de mîne.

Întru-cît privește răgazul de a gusta în tihnă câteva ore de lectură plăcută și utilă, aceasta constituie și rămîne mereu apanațiul puținilor fericiti.

De aceea zilnic apariția gazetelor se așteaptă cu febrilitate, ear' goana după știri nouă, după lucruri nouă, selea de a ști, de a afla de toate într'un ziar, e tot mai mare.

Aproape toate ziarele străine sînt un fel de enciclopedii cotidiane. În ele se găsece de toate: politică, sociologie, litere, știință, arte etc. etc. Și la noi acum coloanele ziarelor au început a deveni mai generoase, se preferă însă pentru literatură... Lucrul se explică înse. Bietul cetitor indispus poate de vre-o întorsătură neprevăzută a „politice”, sau de vre-o stare senșională, dar' neadeverată, caută o clipă de distracție... de uitare....

Atunci aleargă la vre-o novelă, sau vre-o poezie și se mângăie.

Evident că în asemenea condițiuni o cronică științifică l-ar indispuce mai mult ca cea mai inofensivă încercare literară.

Rare-ori printre paginile ce gem de literatură se furișează câteva o cronică asupra vre-unui eveniment științific mai important.

Se pare însă, că a sosit timpul a se da și oropsitei științe, locul ce i-se cuvine într'un ziar creat în adevăr pentru folosul publicului.

Nu mai deștatori nu se poate plînge presa, și întru-cît privește evenimentele științifice, sînt destule.

Dacă ne-am referi numai la revistele științifice românești și cari cu toată nețăgăduita lor valoare, rămân numai în strînsul cerc al specialiștilor, încă ar fi pentru ziare destul material științific de adus la cunoștința marelui public.

La noi în țeară se lucrează foarte, mult pe terenul științific, dar' afareea de specialiști puțini se mai interesează. Aceasta fiindcă pe deoparte nu ori-cine își poate permite luxul a se abona la atâtea reviste, ear' pe de altă parte modul de tratare al chestiunilor în revistele pur științifice, presupun dacă nu specialistul, cel puțin un cetitor preparat binisor în materia de care e vorba.

Fatal atunci, „publicul”, marea masă a cetitorilor rămîne departe de toate laboratorile și necunosced dacă și ce se lucrează, este ușor a-l induce în eroarea că „la noi nu se face nimic!”

Cronicele ce voui da vor aduce la cunoștința publicului tot ce se va produce mai de seamă în științe.

Își vor da tributul multe din revistele mari străine, dar' cu o deosebită preferință, revistele și lucrările științifice dela noi. Aceste cronici vor avé modestul rol de a vulgariza lucrările și a populariza în special activitatea celor cari în țeara românească se îndeletnicesc cu știința.

Înainte de 1825 nu esistă în țeară vre-o publicațiune cu caracter periodic. Dela această ocupănce se apară diferite reviste, ocupându-se cu de toate, afară de știință. Cea dintăiu care are această intenție este „*Museul Național*”, gazetă literară și industrială apărută la 1837 sub direcțiunea lui I. Eliad.

O revistă propriu zisă științifică apare însă ceva mai târziu, la 1841. E scoasă de neobositul G. Assaki și poartă numele de „*Spiculatorul Moldo-Român*”, jurnal științific, literar și industrial.

Apoi se succed. La 1844 „*Propășiirea*”, foaie științifică și literară la

care au colaborat M. Kogălniceanu, V. Alesandri, I. Chica și P. Balș.

„*Album științific*” la 1847, dirigiât de C. N. Brăiloiu.

„*Universul*”, noutăți din toată natura”, apare la 1845 și continuă până la 1848.

„*Foia societăței de medici și naturalisti din principatul Moldovei*” 1845, 1851 și 1852.

De aci înainte revistele științifice încep să prindă. Dela 1855 până la 1859 Dr. Iuliu Barasch scoate *Isis sau natura*. Este „jurnal pentru răspândirea științelor naturale și esacte în toate clasele”.

Apoi Alexe Marin dirigiază în 1858 și 1859 „*Museul Național*”, jurnal ilustrat săptămănal, de știință, agricultură, etc.

Dela 1858—1862 apare „*Natura*”, jurnal pentru răspândirea științelor naturale în România, continuare tot de Barasch. (Va urma).

„Carte dăscălească”.

Harnicul învățator George Cătană, publică în „*Foia Diecesană*” din Caransebeș o amănunțită recensiune despre „*Almanachul învățătorului român*” de Velcean. Înmănm câteva aprecieri ale dlui Cătană:

„Almanachul are forma unui notes de buzunar, provăzut cu teacă pentru cerusă, și e de o frumseță esterioreă admirabilă. Legat în pânză fină, colorată, la prima vedere te atrage și cucerește. Ori-ce învățator avîndu-l în buzunar și scoțîndu-l afară o societate, se poate lăuda cu un lucru elegant.”

După-ce arată pe larg cuprinsul „Almanachului”, dl recensent încheie astfel:

„Eată, iubite cetitorule, și numai în trăsuri generale cuprinsul „Almanachului”, a acestei cărți elegante și foarte folositoare fiecărui om și îndeosebi fiecărui învățator.

Rămîne acum, fraților învățatori, căci pentru noi înșesebi s'a scris această carte, — ca conștiința de chemare, poziția și cerințele de progres și cu dor de a contribui la ridicarea nimbului statului învățătoresc, să spriginim această întreprindere salutară a colegiului nostru Velcean, abonând acest opșor dăscălesc și de care avem atăta trebuință ca și de pâinea de toate zilele.

Să lăpădăm dela noi odată pentru todeauna acea indolență fatală, de care am fost mult timp stăpâniți, să ne trim și să venim la conștiința de sine.

Să încurajăm dară pe colegul nostru Velcean, care a avut fericita idee de a ne da acest „Almanach” acum și în al II-lea an cu un cuprins cu mult mai bogat și variat ca în anul trecut.

„Almanachul” e carte dăscălească și nu se poate numi dăscăl adevărat învățătorului român, care și-l poate procura cu suma de 1 fl. 10 cr. esemplarul ori dela „Tipografia”, societate pe acțiuni în Sibiu, în atelierul lui Cătană, ori dela autorul Iosif Velcean, învățator în Reșița, precum și dela „Tipografia și Librăria diecesană din Caransebeș”.

Să auzim de bine!

George Cătană,
Învățător.

FELURIMI.

Cel mai mare năduf al veacului a fost în 25 August a. c. în Londra, când cu puțin înainte de 2 ore p. m. temperatura era de 35° C. la umbră și 55° C. la soare. Aproximativ asemenea călduri caniculare au mai fost numai odată în veacul acesta, în vara anului 1852 (34° C.). În decursul verei trecute au fost în Londra 200 casuri de insolăție, dintre cari 12 au avut sfârșit mortal.

Sosiți în Sibiu.

La 16 Noemvrie n. 1899.

Hotel „*Împăratul Romanilor*”: Cav. de Pirkner, insp. sup. în min. de agric., Popp, licidator, Balogh, inginer, din Bndapesta, Himesch, privatier, Reich, advocat, Brennerberg, deputat dietal, din Bndapesta; Thullner, preot din Apoldulmare; contele Lazar, proprietar din Tirgul-Mureșului; Krebs, căpitan-auditor din Esseg; Karisch, ascul. de drepturi din Mährisch-Tribau; Gürr din Freiburg; Vimmer, Sparger, Alexandrovitz, Blaustein, Weiss, Deixel, din Viena, Süss, Totis, din Bndapesta, comercianți.

Hotel „*Neuriker*”: Todor cu familia, inginer din Galomfalău-mare; Blau, Grauss, din Oradea-mare, voluntari.

Hotel „*Meltzer*”: Teodorescu din Căneni, Florian din Deva, oficiali; Bonod, profesor din Rimnic; Murășan, preot din Trenea; Schlesinger, neguțar din Bndapesta.

Metasă Foulard 65 cr.

(FOULARD-SEIDE)

— până la 3 fl. 35 cr. pro metru, desemnurile și colorile cele mai noue —

Bibliografie.

Almanachul învățătorului român.

Apel către frații colegi și către amicii școlii române
A apărut, și se află de vânzare la subscrisul, și la »Tipografia«, societate pe acțiuni în Sibiu, strada Poplăcei nr. 15.

„Almanachul învățătorului român“ pe anul școlar 1899-1900.

Dacă în lipsa de abonamente suficiente și n fața șeselor mari, pe lângă toate opintirile, nu ne-a fost cu putință a reduce prețul, ceea ce am fi dorit din toată inima, aceasta se compensează pe deplin prin faptul, că în acest an *Almanachul* a apărut cu mari îmbunătățiri atât la cuprins, ce s'a îmbogățit cu material de mare folos învățătorilor, cât și îndeosebi la ajustarea esterioră.

În estan *Almanachul* este legat frumos și trainic, în legătură de pânză, cu teacă pentru cerusă etc., ilustrat și peste tot foarte elegant.

Almanachul are acum formatul unui *notes* portativ, plin de cunoștințe din domeniul literar și pedagogic, legi și ordinațiuni și cu multe alte îndrumări, cari stau zilnic la dispoziția învățătorului în toate afacerile sale școlare.

Eată, pentru orientare,

Cuprinsul Almanachului:

Prefață.

- I. Căldindarul și notițe din tipic pro 1899/00.
- II. Date chronologice pe anul 1900.
- III. Date genealogice: A) Austro-Ungaria. B) România. C) Celelalte state europene.
- IV. Afaceri de poștă și telegraf: 1. Serviciul de scrisori. 2. Serviciul de mesagerie. 3. Tarifa pentru telegrame.
- V. Competențe de timbru și taxe: 1. Dispoziții generale. 2. Documente scutite de timbru. 3. Documente necutite de timbru. 4. Competența calculată în procente. 5. Scala timbrelor.

VI. Șematismul bisericeii ort. or. române: 1. Metropolia. 2. Diecezele: A) Arhiepiscopia Transilvaniei. B) Dieceza Aradului. C) Dieceza Caransebeșului.

VII. Șematismul provinciei metrop. gr.-cat.: Metropolia. 1. Arhiepiscopia. 2. Dieceza de Oradea-Mare. 3. Dieceza de Gherla. 4. Dieceza de Lugoj.

VIII. Reuniuni învățătoresci: a) Reuniunea învățătorilor români gr.-or. dela școlile confesionale din dieceza Caransebeșului; b) Reuniunea învățătorilor dela școlile populare confesionale din protopopiatele aradane I-VIII; c) Reuniunea inv. gr.-cat. „Mariana“ din Născud; d) Reuniunea învățătorilor gr.-or. din districtul Sibiuului; e) Reuniunea învățătorilor gr.-cat. din jurul Gherlei; f) Reuniunea învățătorilor rom. gr.-cat. din dieceza Lugojului recta ținutul Lugojului; g) Reuniunea învățătorilor gr.-cat. din ținutul Hategului, cu centrul în Hateg; h) Reuniunea învățătorilor gr.-cat. din arhiepiscopia de Alba-Iulia și Făgăraș.

IX. Partea literară: 1. Oda, la desvelirea bustului lui Ienachiță Văcărescu, de Al. Muntean al lui Vasile (București).

2. Dr. Dan. P. Barcianu, schiță biografică cu portret, de Red. *Almanachului*.

3. Sentențe pedagogice, de diferiți autori celebri.

4. Ioan Pop Reteganul, schiță biografică cu portret, de George Cătană (Valeadici).

5. Școala și biserica, ca factori primordialii în educațiunea și cultura națională, de Iosif Velcean (Recița).

6. Cugetări, de Ioan Scurtu (Cluj).

7. Dascălii mei, amintiri din copilărie, de Alex. Muntean al lui Vasile (București).

8. Școala lui Lazăr, scenă din revista istorică-națională »100 de ani«, de I. L. Caragiale (București).

9. Maxime, de Petru Cipou, învățător (Luncșoara).

10. Plugșorul anului, poezie dedicată învățătorilor români, după C. Teodoru.

11. Dragi pe ascunsul, versuri de Adrian Ungurean, învățător (Curtacheri).

X. Pro domo. (În această rubrică găsim aprecieri favorabile asupra *Almanachului*, an. I., dela diferiți bărbați: Stefan Velovan, Dr. Al. Mocșonyi, V. Babeș și mulți învățători).

XI. Școala confesională. (Acă găsim lucruri vrednice de știut pentru toți învățătorii. Anume:)

a) Regulament pentru organizarea învățământului în școlile populare;

b) Din drepturile și datorințele învățătorului;

c) Literatura noastră școlară în anul din urmă.

XII. Cartea experiențelor. (În această parte urmează vre-o 2-3 coale de rubrici pentru notițele trebuincioase învățătorului peste an).

XIII. Apendice.

XIV. Anunțuri.

Remâne acum, ca îndeosebi frații colegi, conștii de chemarea, poziția și cerințele de progres și cu dor de a contribui la ridicarea nivelului statului învățătoresc, să nu înțeleasă a da — între toate împrejurările — spriginul dorit și pretins de acest opor, merit a fi un sincer călăuz dascălului român și a stabili legătura solidară între învățătorii noștri, stându-le întru ajutor întru împlinirea chemării sublime, ce o au în mijlocul poporului nostru.

Să părăsim odată, fraților colegi, superficialitatea, indolența, ușurătatea și restăfăra forțelor. Să ne gândim cum am sta noi, dacă fiecare ar fi la culmea chemării sale?!

Atunci, văzând frumoasă-vă interesare, *Almanachul* nostru va prinde curaj, va câștiga teren și drept de viață, ear' amicii sei, protecții școlii române, nu vor întârzia de a ne privi și prețul după-cum merităm, și amăsura aspirațiilor și prestațiilor noastre, amăsura inteligenței, cunoștinței și afirmării noastre publice, ne va și remunera materialcește.

»Almanachul« s'a edat pentru voi, fraților colegi, prin urmare apelând la spriginul vostru binevoitor, soarta lui o pun în mâinile voastre și a tuturor bărbatilor și amicilor școlii române.

Mai având la dispoziție unele esemplare din anul trecut, doritorii de a avea și »Almanachul« din I. an, binevoiască a trimite subscrisul, ori »Tipografiei«, societate pe acțiuni, Sibiu, 70 cr. și-l vor primi, trimis franco.

Recița-montană, (Resiczabánya), 8 Oct. 1899.

Cu stimă și frăție
Iosif Velcean,
inv. român.

ECHOURI LITERARE.

Despre *Tragedia Calvarului* au apărut două recenziuni, competente și foarte favorabile. Sunt organele noastre bisericești principale, cari se rostesc.

»Telegraful Român« în recenziunea sa concludă astfel:

»Acestă scriere tratează momentul cel mai sfâșietor de inimă, divină tragedie a Mântuitorului nostru Ius Christos. O recomandăm ca o lectură, ce înalță și înduioșează inima creștinului.

»Unirea« se pronunță între altele astfel:

E o adevărată tragedie, dar o tragedie sfântă. Ca și în o măiestră operă de artă autorul lasă să urmeze una după cealaltă scenele cele mai emoționătoare, care te fac să tremuri de nerăbdare pentru apropiatul sfârșit. Și de ai avea în pieptu-ți inimă păgână încă ar trebui să te înduioșezi când citești, »durerile cele mai crâncene« pe cari le-a suferit eroul acestei tragedii sfinte.

Traducerea nu e mai pe jos de cuprins. Limba e foarte frumoasă: e cea din sfintele cărți. Citând adese din biblia lui Clain, traducătorii au imprumutat stilul vechilor scripturi.

De partea tehnică nu avem de zis decât ear' cuvinte de laudă. Esecutarea tipografică și broșarea în stil franțozesc satisfac celor mai exagerate pretensiuni și fac multă laudă »Tipografiei« din Sibiu.

Terminând ne ținem de cea mai plăcută datorită a recomanda cartea aceasta tuturor acelor, ce doresc o lectură bună și frumoasă, un graiu curat românesc.

A apărut:

Eminescu pesimist, profet și economist — de I. S. Ordeanu. Broșură interesantă, de concepțiune originală; merită toată atențiunea. Are 106 pagini, costă 1 leu.

»Amicul Poporului«, îndreptător în cauze administrative și judecătorești pentru poporul român, de Titu Vuculescu, pretor în Pecica (M.-Pécska). Prețul 50 cr. Se poate cumpăra numai la autor. Cartea conține multe sfaturi de folos în cauze amintite mai sus, e scrisă în limbă pe înțelesul poporului. O recomandăm în atențiunea cetitorilor noștri.

Partea a VI-a din *Memoriul lui Iosif Sterca Șulufiu* de Cărpeneș, membru fondator și membru în comitet al »Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român«. Sibiu, tip. W. Krafft. Este un volum de 297 pagini, cu conținut variat și interesant și costă 1 fl. 25 cr. + 10 cr. porto. Două sute fl. din prețul cărței, se vor da pentru »casa națională«, restul pentru alte scopuri filantropice. La sfârșitul cărței se adaugă o compoziție musicală: *Doina Metropolitului Alexandru Sterca Șulufiu*, aranjată pe note pentru voce și piano. Partea cea mai mare a articolelor ce conține a mai fost publicată, prin foi și reviste, dar' valoarea lor e permanentă. Între altele conține întreaga biografia nefericitului Dragoș.

Politica noastră națională.

Sub titlul acesta general a apărut o interesantă broșură ce poartă titlul următor:

— Rolul dlui D. A. Sturza în

chestiunea națională. Studiu istorico-politic de Teodor Raica, profesor gimnazial. Ploesti, Tipografia. »Democratul«, 1899. Format 8° mare, 160 pagine.

Interesantul studiu al zelozului naționalist, dl Raica, e merit pentru lumea politică, din România, dar' din nenorocire ne privește foarte mult, dacă nu exclusiv și pe noi. E o lectură foarte folositoare, dacă nu necesară, tuturor bărbatilor noștri, cari se interesează de politică. În marea crasă politică națională, care nici astăzi nu s'a sfârșit, dl Raica aruncă prin studiul seu o intensivă lumină, care va servi multora spre orientare în situația noastră.

Cartea costă 1 leu 25 bani, sau 60 cr. Se poate comanda direct dela autor, ori prin librăria noastră.

Cursul pieței din Sibiu.

Din 16 Noembrie n. 1899.

Hârtie-monetă română	Cump.	9.18	vând.	9.24
Lire turcești	„	„	„	„
Imperiali (15 R ^o aur)	„	18.95	„	19.05
Ruble rusești 100 A	„	126.75	„	127.75
Galbeni	„	5.65	„	5.70
Napoleon-d'ori	„	9.55	„	9.69
100 Marce germane	„	58.57	„	59.07
Livre sterling	„	12.—	„	12.10

Bursa de Budapesta.

Din 14 Noembrie n. 1899.

Renta de aur ung 4%	116.50
„ 4%	95.30
„ ung. val. cor. 6%	120.—
Imprumutul căilor ferate ung.	118.30
Bonuri rurale ung.	94.—
„ croate-slavone	99.—
Obligațiunile desp. regalilor	99.—
Losuri pentru regularea Tisei și Beghedin	183.—
Renta de hârtie austriacă	99.60
„ de aur austriacă	99.25
„ de aur austriacă	117.25
Losuri austriace din 1880	135.50
Acțiunile băncii austro-ungare	900.—
„ de credit ung.	373.—
„ de credit austr.	368.70
Scrisuri fonciare ale institutului de credit și economii „Albina“	102.—
Galbeni împărătești	5.70
Napoleon-d'ori	9.57
Mărci 100 imp. germane	58.97
London 10 Livre sterlingi	120.60

Bursa de Viena.

Din 14 Noembrie n. 1899.

Renta de aur 4%	116.70
Renta ung. v. c. 4%	95.50
Imprumutul căilor ferate ung.	118.40
Bonuri rurale ung.	116.50
„ croate-slavone	99.60
Renta de hârtie austriacă	99.85
„ de aur austriacă	99.55
„ de aur austriacă	117.—
Losuri austriace din 1880	135.40
Acțiunile băncii austro-ungare	904.—
„ de credit ung.	373.50
„ de credit austr.	368.50

Bursa de București.

Din 1 Noembrie v.

5% Renta perpetuă	4% Fonc. rur.	8
5% „ am. 1881 9	5% „ urb. Buc. 90%	5
5% „ 1892 99	5% „ Iași 8	5
5% „ 1893 99	Banca Națională	2450
5% „ 1894 96	„ Agricolă	312
5% „ 1895 95	„ de secont	283
5% „ 90.94 86 1/2	„ de secont	416
5% „ 1896 86 1/2	„ de secont	425
5% „ 1898 86 1/2	„ de secont	55
3% Obl. c. B. 1888	„ de secont	55
4 1/2% „ „ 1890	„ de secont	115
5% „ „ 1895	„ de secont	115
5% Fonc. rur.	„ de secont	115

Pentru redacție și editură responsabil: Andrei Baltes. Proprietar: Pentru »Tipografia«, societate pe acțiuni: Iosif Marschall.

Pentru tipar responsabil: Iosif Marschall.

precum și metasă Henneberg, neagră, albă și colorată dela 45 cr. până la fl. 14 65 de metru — lucie, vârgată carré, muștrată, Damaste etc. (cam 240 diferite calități și 2000 diferite colori și desemnuri etc.

Pentru haine și blouse din fabrică. Privăților li-se trimite franco și liber de vamă, în casă.

Mustre se trimit cu posta primă.

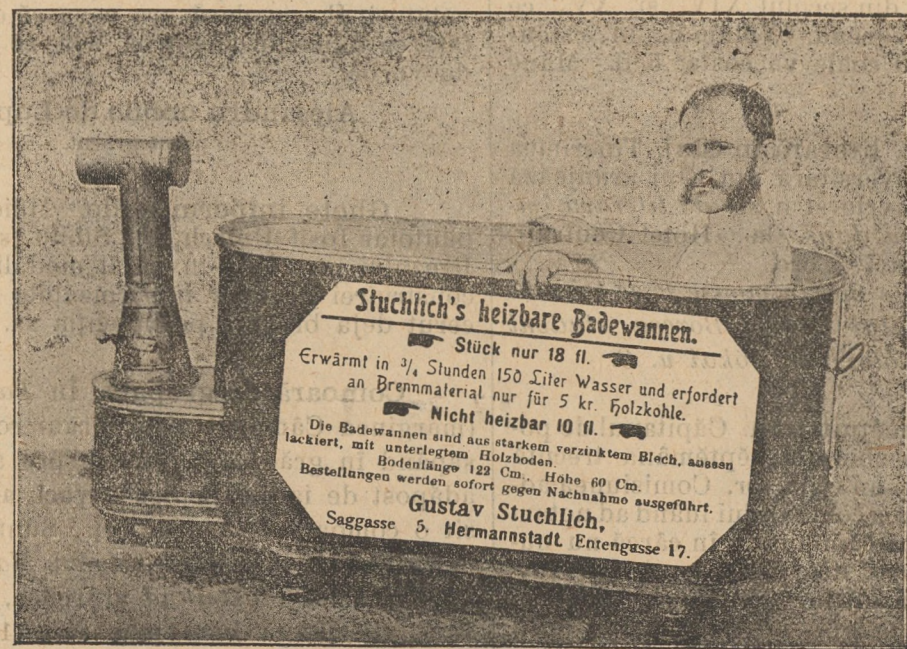
[4] 46-52

(În Elveția porto postal e dublu).

Fabricile de metasă ale lui G. Henneberg în Zürich, (liferant de curte c. și r.)

[354] 38-20

Vane încălzibile 18 fl.

Vane neîncălzibile 10 fl.

Bancă și casă de schimb (zarafie)

societate pe acțiuni

BUDAPESTA, V., strada Dorothea nr. 12.

Prima tragere la sorți

loteriei de clase a V-a

reg. ung. privilegiată

se începe deja în 16 și 17 Noembrie. Losuri

valabile la această sortire oferim cu preturile

originale, anume: [328] 15-15

los integ. los jumătate, los pătâr los optim.

fl. 6.— fl. 3.— fl. 1.50 fl. —.75

Comandele se efectuează prompt.

Cel mai ieftin isvor de aprovizionare cu haine e

Confecțiunea de vestminte

pentru bărbați și dame

in

Sibiu, strada Cîsnădiei nr. 24

(casa Bugarsky).

Anunțând noua deschidere a acestui mare *etablissement* în piața de aici, imi permit a face cunoscut, — pe lângă speciala indicare la faptul, că

marele meu depou

este bogat asortat cu articli de confecțiune pentru vestminte de bărbați și dame numai de cei mai noi și după cea mai proaspătă modă, — că am fixat preturile cele mai moderate și invit pe fiecare să facă o probă și va fi mulțumit atât cu privire la soliditatea și confecțiunea mărfii, cât și cu prețurile. Totodată fac cunoscut onor. public, că tot soiul de marfă din *etablissementul* meu se poate procura și pe lângă plătire în rate.

Cu stimă

Iacob Ascher.

[346] 3-3